

I ALGEMENE BEPALINGEN

Toepasselijkheid

1. Wanneer deze algemene voorwaarden deel uitmaken van aanbiedingen tot en overeenkomsten tot verkoop en levering door TKL, zijn alle bepalingen van deze voorwaarden tussen partijen van kracht, voor zover niet door beiden uitdrukkelijk en schriftelijk hiervan is afgeweken. Zij zijn tevens van toepassing op alle verbintenissen die voortvloeien uit nadien tussen partijen gesloten overeenkomsten tot verkoop en levering door TKL, die rechtstreeks verband houden met het desbetreffende werk. Een verwijzing door de opdrachtgever naar eigen inkoop-, aanbestedings- of andere voorwaarden wordt door TKL niet aanvaard en wordt geacht uitdrukkelijk van de hand te zijn gewezen.

Definities

2. In deze leveringsvoorwaarden wordt verstaan onder:
 - de opdrachtnemer: ThyssenKrupp Liften B.V. ("TKL");
 - de opdrachtgever: degene tot wie vorengenoemd aanbod en/of opdrachtbevestiging is gericht;
 - installatie(s): werktuigen voor verticaal en/of horizontaal transport van personen en/of goederen, zoals liften, roltrappen en rolpaden;
 - het werk: het totaal van de overeengekomen werkzaamheden (incl. eventueel ontwerp) en/of leveringen;
 - schriftelijk: door middel van een door beide partijen ondertekend document of door een brief, telefax of e-mailbericht of elke andere door de partijen overeengekomen technische wijze.

II AANBOD

3. Het aanbod is vrijblijvend, vermeldt de betalingswijze en geeft inzicht in de prijs en de prijsvormingsmethode: aanneming (vaste aanneemsom) of regie (op basis van nacalculatie).
4. In catalogussen, afbeeldingen, tekeningen, maat- en gewichtsopgaven e.d. vermelde gegevens zijn slechts bindend indien en voor zover deze uitdrukkelijk zijn opgenomen in een door partijen ondertekend contract of een door TKL ondertekende opdrachtbevestiging.
5. De door TKL uitgebrachte aanbieding, alsmede de door hem vervaardigde of verstrekte tekeningen, berekeningen, programmatuur, beschrijvingen, modellen, gereedschappen e.d. blijven zijn eigendom, ongeacht of daarvoor kosten in rekening zijn gebracht. De intellectuele eigendom op de informatie, die in een en ander ligt besloten of ten grondslag ligt aan de fabricage- en constructiemethoden, producten e.d., blijft exclusief voorbehouden aan TKL, ook al zijn daarvoor kosten in rekening gebracht. De opdrachtgever staat er voor in dat bedoelde informatie, behoudens ter uitvoering van de overeenkomst, niet anders dan met schriftelijke toestemming van TKL wordt gekopieerd, aan derden getoond, bekend gemaakt of gebruikt.
6. Indien de opdrachtgever het aanbod niet aanvaardt, is hij verplicht terstond alle in het vorige artikel bedoelde gegevens terug te geven aan TKL.
7. TKL is gerechtigd de kosten die gemoeid zijn met het aanbod in rekening te brengen, mits hij de opdrachtgever vooraf schriftelijk op deze kosten heeft gewezen.

III TOTSTANDKOMING VAN DE OVEREENKOMST

8. Indien de overeenkomst schriftelijk wordt aangegaan, komt deze tot stand op de dag van ondertekening van het contract door TKL onderscheidenlijk op de dag van verzending van de schriftelijke opdrachtbevestiging door TKL.
9. TKL kan niet eerder gehouden worden met de uitvoering van het werk aan te vangen dan nadat alle daarvoor noodzakelijke gegevens in zijn bezit zijn en hij de overeengekomen (termijn)betaling heeft ontvangen.

IV UITVOERING VAN DE OVEREENKOMST

Verplichtingen van TKL

10. Conform de Richtlijn Liften 2014/33/EU ofwel de Machinerichtlijn 2006/42/EG instrueert en onderricht TKL de opdrachtgever of de door deze aangewezen personen. De instructie bestaat uit het verstrekken van aanwijzingen en eenvoudig geschreven gedragsregels voor gebruikers door middel van een gebruikers- handleiding, inclusief lift- of roltrapboek met hoofdgegevens, overzichtstekening en schema's zoals verlangd in de van toepassing zijnde veiligheidsvoorschriften.

Verplichtingen van de opdrachtgever

11. De opdrachtgever is jegens TKL verplicht om de uitvoering van het werk mogelijk te maken binnen de normale werktijden van TKL en onder condities die voldoen aan de wettelijke veiligheidseisen en andere overheidsvoorschriften.
12. De opdrachtgever zorgt ervoor dat TKL tijdig kan beschikken over de voor het werk benodigde goedkeuringen (zoals vergunningen en ontheffingen) en over de door hem voor het werk te verschaffen gegevens.
13. De opdrachtgever verschaft tijdig de aansluitmogelijkheden ten behoeve van de voor het werk, de eindcontrole en/of keuring en inbedrijfstelling daarvan benodigde energie. De kosten van de benodigde energie zijn voor rekening van de opdrachtgever. Onder tijdig wordt verstaan: uiterlijk op de dag waarop met de uitvoering van het werk op de bouwplaats wordt begonnen.
14. De opdrachtgever draagt zorg voor het aanvragen van de aansluiting van de installaties op het net van het desbetreffende nutsbedrijf respectievelijk op de diverse openbare transmissienetten. De aansluitkosten zijn voor rekening van de opdrachtgever. TKL geeft hiervoor aanwijzingen op zijn vakgebied.
15. De opdrachtgever dient ervoor te zorgen dat door hemzelf of derden uit te voeren werkzaamheden (zoals bouwkundige) en/of leveringen, die niet tot het werk van TKL behoren, zodanig en zo tijdig worden verricht dat de uitvoering van het werk daarvan geen vertraging ondervindt. Indien niettemin vertraging als bedoeld in dit artikel ontstaat, dient de opdrachtgever TKL hiervan terstond in kennis te stellen. Tenzij in de overeenkomst anders is vermeld behoren in ieder geval niet tot de verplichtingen van TKL, maar tot de verplichtingen van de opdrachtgever:
 - a) het gedurende de uitvoering van de montage op een goed bereikbare plaats nabij de montageplaats ter beschikking stellen van droge, verwarmde, verlichte en afzonderlijk goed afsluitbare ruimte van voldoende grootte en uitgevoerd volgens eisen van de Arbeidsomstandighedenwet als onderkomen voor het personeel van TKL (inclusief schaftegelegenheden en sanitaire voorzieningen), hun persoonlijke eigendommen en het opslaan van de te verwerken materialen en gereedschappen;
 - b) het verrichten van bestratings-, beton-, breek-, funderings-, grond-, hak-, hei-, metsel-, schilder-, sloop-, aanheel-, stoffeer-, stukadoor- en timmerwerk;
 - c) het aanbrengen dan wel hakken, boren of zagen en zo nodig dichten van openingen in bouwkundige constructies;
 - d) het leveren en in bouwkundige constructies aanbrengen van ankerrails, schroefhuizen en boorankers;
 - e) het leveren en tot bij de aandrijving aanbrengen van definitieve elektrische voedingsleidingen voor kracht en verlichting met inbegrip van de daarin aan te brengen toestellen zoals hoofdschakelaars, groepsschakelaars en beveiligingen;
 - f) het leveren en aanbrengen van de verlichting, noodverlichting en wandcontactdozen in de liftmachineruimte, de verlichting van de schacht en de schachttoegangen, alsmede de verwarming en ventilatie van de liftmachineruimte en zo nodig van de schacht;
 - g) een afgewerkt aansluitpunt in de machinekamer van de lift ten bate van de spreek-luisterverbinding van de liftkooi naar een permanent bewaakte post, bijvoorbeeld door middel van een telefoonaansluiting. Aansluit- en gebruikskosten zijn voor rekening van de opdrachtgever.

16. Indien de aanvang en de voortgang van het werk worden vertraagd door omstandigheden waarvoor de opdrachtgever verantwoordelijk is, dient de daaruit voor TKL voortvloeiende schade door de opdrachtgever te worden vergoed.
17. De opdrachtgever draagt zorg voor het tijdig aanwezig zijn van adequate hulpwerktuigen voor het horizontaal en verticaal verplaatsen van voor het werk benodigde zware onderdelen en voor de bereikbaarheid van de plaats van uitvoering van het werk, alsmede voor de geschiktheid van de toegangswegen tot de plaats van het werk. De verplichtingen van de opdrachtgever omvatten mede het bedienen van genoemde hulpwerktuigen, het aanbrengen en na gebruik verwijderen van werk- verlichting en werkvloeren met beschermingen op de plaatsen waar montage-werkzaamheden moeten worden uitgevoerd.
18. Dadelijk nadat materialen, onderdelen en gereedschappen op de bouwplaats zijn aangevoerd draagt de opdrachtgever het risico voor alle directe en indirecte schade, die daaraan mocht ontstaan, behalve voor zover de schade aan opzet of bewuste roekeloosheid van de zijde van TKL is te wijten.
19. De opdrachtgever draagt het risico voor schade veroorzaakt door gebreken of ongeschiktheid van zaken die van hem afkomstig zijn dan wel zijn voorgeschreven of bij een voorgeschreven leverancier moeten worden betrokken en voor de niet of niet tijdige levering van bedoelde zaken.
20. De opdrachtgever draagt het risico voor schade veroorzaakt door fouten of gebreken in de door hem verstrekte tekeningen, berekeningen, constructies, bestekken en uitvoeringsvoorschriften en zal TKL tijdig op de hoogte brengen van wijzigingen in gebruiksomstandigheden of gebruik van de installatie(s), anders dan in het aanbod en/of de opdrachtbevestiging is omschreven dan wel vermeld.
21. De opdrachtgever draagt het risico voor de ondeugdelijke nakoming van de overeenkomst die te wijten is aan de door hem voorgeschreven hulppersonen.
22. De opdrachtgever draagt het risico voor schade die te wijten is aan onrechtmatige daden van nevenaannemers en hun hulppersonen.
23. De opdrachtgever draagt het risico voor het van TKL afkomstige ontwerp, indien en voor zover dat door hem is goedgekeurd.
24. De opdrachtgever vrijwaart TKL voor alle aanspraken van derden ter zake van schaden, kosten daaronder begrepen, die krachtens deze voorwaarden voor rekening van de opdrachtgever blijven, met inbegrip van schaden als gevolg van inbreuken op intellectuele en eigendomsrechten wegens het gebruik door of van opdrachtgever verstrekte gegevens.
25. De opdrachtgever staat TKL toe naamsaanduidingen en reclame op het werkerrein of aan de installatie(s) aan te brengen.

Werkzaamheden waarin de overeenkomst niet voorziet

26. De opdrachtgever is niet gerechtigd de door TKL bij de uitvoering van het werk ingeschakelde hulppersonen werkzaamheden te laten uitvoeren die niet in verband staan met het werk.

Verrekening van meer- en minderwerk

27. Als meerwerk wordt beschouwd al hetgeen door TKL in overleg, al dan niet schriftelijk vastgelegd, met de opdrachtgever tijdens de uitvoering van de overeenkomst boven de in het contract of de opdrachtbevestiging uitdrukkelijk vastgelegde hoeveelheden wordt geleverd en/of aangebracht dan wel door hem boven de in het contract of de opdracht-bevestiging uitdrukkelijk vastgelegde werkzaamheden wordt gepresteerd.
28. In rekening brengen van het meerwerk geschiedt ineens bij het verschijnen van de eerstvolgende betalingstermijn. Indien geen termijnbetaling is overeengekomen, geschiedt dit na de voltooiing van het meerwerk.
29. Minderwerk, voor zover overeengekomen, wordt op de eindafrekening in mindering gebracht.

Overmacht

30. In geval van overmacht is TKL bevoegd zonder rechterlijke tussenkomst, hetzij de uitvoering van het werk voor ten hoogste zes maanden op te schorten, hetzij het werk in onvoltooide staat te beëindigen, zonder dat hij tot enige schadevergoeding gehouden zal zijn. Alle tot dan toe door TKL gemaakte kosten zullen terstond en ten volle opeisbaar zijn.
31. Onder overmacht wordt in deze algemene leveringsvoorwaarden verstaan elke van de wil van TKL onafhankelijke omstandigheid, ook al was deze ten tijde van het tot stand komen van de overeenkomst reeds te voorzien, die nakoming van de overeenkomst blijvend of tijdelijk verhindert. Hieronder wordt mede verstaan het niet voldoen door leveranciers van TKL aan hun verplichtingen, transportmoeilijkheden, brand, stakingen of werkonderbrekingen, verlies van de te verwerken onderdelen, import- of handelsverboden, terrorisme, het weigeren of intrekken van de benodigde vergunningen of licenties of het daaraan door de overheid of licentiegevers verbinden van zodanig verzwarende voorwaarden dat van TKL redelijkerwijs niet meer gevergd kan worden dat hij de overeenkomst nakomt.

Eindcontrole en/of keuring

32. Nadat montage/installatie is voltooid vindt, indien dit op grond van de wet is vereist, een eindcontrole en/of keuring plaats. De opdrachtgever verleent medewerking aan deze eindcontrole en/ of keuring en stelt gratis hulpwerktuigen, personeel en materialen ter beschikking, indien noodzakelijk. Schade en kosten, die ontstaan doordat aan deze voorwaarden niet of niet tijdig door de opdrachtgever is voldaan, zijn voor rekening van de opdrachtgever.

Overname

33. Overname van het werk geschiedt:
a) hetzij zodra TKL aan de opdrachtgever schriftelijk kennis heeft gegeven dat het werk voltooid, bedrijfsklaar en conform overeenkomst is en deze het werk heeft aanvaard;
b) hetzij zodra uiterlijk 8 dagen zijn verstreken nadat TKL schriftelijk aan de opdrachtgever heeft verklaard dat het werk voltooid, bedrijfsklaar en conform overeenkomst is en deze heeft nagelaten het werk zonder gespecificeerde en gegronde klacht binnen die termijn te aanvaarden.
De overname wordt ook geacht te hebben plaatsgevonden indien als gevolg van niet tijdig gereed zijn van de voor het werk benodigde leveringen en/of werkzaamheden die niet tot de verplichtingen van TKL behoren, de installatie(s) niet kan (kunnen) worden beproefd en bedrijfsklaar kan (kunnen) worden gemaakt.
34. Kleine en/of cosmetische gebreken die kunnen worden hersteld binnen de garantietermijn en die het functioneren van het werk niet beïnvloeden, zullen de overname niet in de weg staan.
35. De opdrachtgever is niet gerechtigd het werk of een onderdeel daarvan voor de overname te gebruiken. Indien de opdrachtgever dit wel doet, zonder schriftelijke toestemming van TKL, wordt hij geacht het werk te hebben overgenomen.
36. Voor zover het risico niet op grond van artikel 18 is overgegaan en onverminderd het bepaalde in de artikelen 19 tot en met 23 gaat als gevolg van overname het risico voor het werk over van TKL naar de opdrachtgever. Elk verlies of beschadiging van de installatie en het werk na overgang van het risico op de opdrachtgever is voor risico van de opdrachtgever.
37. De garantietermijn gaat in zodra het werk overeenkomstig artikel 33 is overgenomen. Op schriftelijk verzoek van TKL verstrekt de opdrachtgever een schriftelijke verklaring over het tijdstip waarop overname heeft plaatsgevonden. Indien de opdrachtgever in gebreke blijft een verklaring te verstrekken, heeft dit geen gevolgen voor de overname volgens artikel 33.

Oplevering/overschrijding van de levertijd

38. Het werk wordt geacht te zijn opgeleverd zodra dit volgens artikel 33 is overgenomen. Oplevering ontslaat TKL van alle

- aansprakelijkheid voor gebreken die de opdrachtgever op dat tijdstip redelijkerwijs had moeten ontdekken.
39. Indien de contractpartijen niet een specifieke datum, maar een bepaalde termijn voor de oplevering zijn overeengekomen, vangt deze termijn aan op de laatste van de navolgende tijdstippen:
- de dag waarop de overeenkomst wordt aangegaan;
 - de dag waarop TKL van de voor de uitvoering van de overeenkomst noodzakelijke bescheiden en gegevens, vergunningen, door de opdrachtgever goedgekeurde ontwerpen e.d. heeft ontvangen;
 - de dag waarop alle officiële formaliteiten die nodig zijn voor de aanvang van het werk zijn vervuld;
 - de dag van ontvangst van de door opdrachtgever conform de overeenkomst verschuldigde (vooruit)betalingen;
 - de dag waarop alle overeengekomen zekerheden zijn gesteld;
 - de dag waarop aan alle andere overeengekomen voorwaarden voor aanvang van het werk is voldaan.
40. De overeengekomen oplevertermijn zal zoveel mogelijk in acht worden genomen, doch is niet bindend. Indien TKL voorziet dat hij niet binnen de overeengekomen termijnen aan zijn verplichtingen kan voldoen, stelt hij de opdrachtgever hiervan onmiddellijk schriftelijk op de hoogte, met opgave van de reden en, zo mogelijk, wanneer nakoming kan worden verwacht.
41. TKL is gerechtigd de oplevertijd te verlengen indien overschrijding van de levertijd optreedt met ten minste de tijdsduur van de ontstane vertraging inclusief opstarttijd:
- door één van de in artikel 31 genoemde omstandigheden (overmacht);
 - door wijzigingswerkzaamheden, die het gevolg zijn van wijziging van de op het werk van toepassing zijnde wetten, verordeningen en voorschriften, of in hun algemeen aanvaarde interpretatie, die optreden tussen de offertedatum en de overname. De extra kosten en andere gevolgen van deze wijzigingen zijn voor rekening en risico van de opdrachtgever, met inbegrip van de wijzigingswerkzaamheden;
 - door wijzigingen die door één van beide partijen zijn voorgesteld, zolang partijen daarover geen overeenstemming hebben bereikt;
 - indien buiten schuld van TKL vertraging ontstaat ten gevolge van wijziging van ten tijde van de totstandkoming van de overeenkomst geldende werkomstandigheden of doordat voor de uitvoering van het werk tijdig bestelde materialen niet tijdig worden geleverd;
 - door een handelen of een nalaten van de opdrachtgever, dan wel niet-nakoming van de contractuele verplichtingen door de opdrachtgever;
 - doordat partijen na de schriftelijke melding van artikel 40 verlenging overeenkomen.
- Deze verlenging dient, gelet op alle omstandigheden, redelijk te zijn. Deze bepaling geldt ongeacht of de oorzaak van de overschrijding van de levertijd optreedt voor of na de overeengekomen datum van oplevering.
42. Behoudens grove schuld van TKL geeft overschrijding van de levertijd de opdrachtgever geen recht op gehele of gedeeltelijke ontbinding van de overeenkomst of schadevergoeding.
43. Overschrijding van de levertijd - door welke oorzaak ook - geeft de opdrachtgever geen recht tot het zonder rechterlijke machtiging verrichten of doen verrichten van werkzaamheden ter uitvoering van de overeenkomst.
44. Een op de overschrijding van de oplevertijd gesteld contractuele boete moet geacht worden in de plaats te komen van een eventueel recht van de opdrachtgever op schadevergoeding. Een zodanige boete is niet verschuldigd indien de overschrijding van de oplevertijd het gevolg is van overmacht.

Opschorting en ontbinding

45. Onverminderd de hem verder toekomende rechten is TKL bevoegd zonder rechterlijke tussenkomst en zonder ingebrekestelling, hetzij de uitvoering van het werk op te

schorten, hetzij het werk in onvoltooide staat te beëindigen, indien de opdrachtgever:

- surseance van betaling heeft aangevraagd of deze aan hem is verleend;
- in staat van faillissement is verklaard of een aanvraag daartoe is ingediend;
- in de nakoming van een verplichting is tekortgeschoten, dan wel voor TKL goede grond bestaat voor de vrees dat hij daarin zal tekortschieten.

Opschorting of beëindiging in onvoltooide staat geschiedt door middel van een schriftelijke verklaring zonder dat TKL tot enige schadevergoeding of garantie gehouden is. Alle vorderingen die TKL in deze gevallen op de opdrachtgever mocht hebben of verkrijgen, zullen terstond en ten volle opeisbaar zijn.

46. Indien de opdrachtgever niet, niet tijdig of niet behoorlijk voldoet aan enige verplichting, die voor hem uit de met TKL gesloten overeenkomst of uit een daarmee samenhangende overeenkomst voortvloeit, is TKL evenzeer gerechtigd de uitvoering van de overeenkomst op te schorten en/of de overeenkomst te ontbinden.
47. In geval van opschorting op grond van artikel 45 of 46, is TKL bevoegd om de ter uitvoering van de overeenkomst door hem ingekochte, gereserveerde, in bewerking genomen en gefabriceerde grondstoffen, materialen, onderdelen en andere zaken voor rekening en risico van de opdrachtgever te doen opslaan. In geval van ontbinding op grond van artikel 45 of 46 is de vorige volzin van overeenkomstige toepassing, met dien verstande dat TKL in plaats van voor opslag ook kan kiezen voor verkoop of vernietiging voor rekening van de opdrachtgever. Bij opschorting of ontbinding op grond van artikel 45 of 46 heeft TKL recht op volledige schadevergoeding, maar is hij zelf niet tot enige schadevergoeding gehouden.

V BETALING

Zekerheid

48. Na het sluiten van de overeenkomst is TKL gerechtigd om van de opdrachtgever genoegzame zekerheid te verlangen, indien hij goede grond heeft te vrezen dat de opdrachtgever zijn betalingsverplichtingen niet zal nakomen en in afwachting van zodanige zekerheid de uitvoering van de overeenkomst op te schorten. Bij gebreke van zekerheidstelling binnen een redelijke, door TKL gestelde termijn, is TKL gerechtigd de overeenkomst geheel of gedeeltelijk te ontbinden, overeenkomstig het bepaalde in de artikelen 45 en 46. TKL heeft deze bevoegdheden naast zijn overige rechten op grond de wet, de overeenkomst en deze voorwaarden.

Risicoregeling

49. Alle prijzen zijn exclusief BTW. Indien na de datum van totstandkoming van de overeenkomst een of meer van de kostprijsfactoren een verhoging ondergaan - ook al geschiedt dit als gevolg van onvoorziene omstandigheden - is TKL gerechtigd de overeengekomen prijs dienovereenkomstig te verhogen met inachtneming van het in de overeenkomst vastgelegde en de eventueel ter zake bestaande wettelijke bepalingen.

Betaling

50. Tenzij uitdrukkelijk en schriftelijk anders overeengekomen geschiedt betaling door de opdrachtgever in termijnen in evenredigheid met de voortgang (regie) of tijdsduur (aanneming) van het werk zonder recht op korting of verrekening.
51. Tenzij uitdrukkelijk en schriftelijk anders overeengekomen, dient betaling plaats te vinden uiterlijk binnen 30 dagen na factuurdatum.
52. Bij de prijsvormingsmethode aanneming (artikel 3) geschiedt de betaling van de aanneemsom in de volgende termijnen, tenzij in de overeenkomst anders is overeengekomen:
- 1^e termijn: 15% van de aanneemsom, te factureren bij de totstandkoming van de overeenkomst;

- 2e termijn: 50% van de aanneemsom, betaald vóór aanvang van de montage;
- 3e termijn: 30% van de aanneemsom, betaald vóór de oplevering en inbedrijfstelling;
- 4e termijn: 5% van de aanneemsom, te factureren bij de oplevering van de installatie.
- Indien de aanvang van de montage op verzoek of vanwege de opdrachtgever wordt uitgesteld, blijft de oorspronkelijke termijn van betaalbaarstelling van de 2^e termijn gehandhaafd.

- 53.** In geval van levering zonder montage dient de overeengekomen prijs in twee termijn te worden betaald:
- 50% binnen 7 dagen na totstandkoming van de overeenkomst;
 - 50% binnen 7 dagen na levering van de zaken.
- De bepalingen uit deze voorwaarden zijn bij levering zonder montage onverminderd van kracht.
- 54.** Betaling van meerwerk geschiedt overeenkomstig het bepaalde in artikel 28.

Verzuim opdrachtgever

- 55.** Indien de betaling niet tijdig is verricht verkeert de opdrachtgever van rechtswege in verzuim en is TKL bevoegd het werk en de garantie op te schorten, onverminderd de hem verder toekomende rechten.
- 56.** Nadat de opdrachtgever in verzuim is gekomen, is TKL bevoegd zonder nadere ingebrekestelling tot invordering over te gaan van het aan hem verschuldigde bedrag. Alle daaraan verbonden (buiten)gerechtelijke kosten zijn voor rekening van de opdrachtgever.
- 57.** Over de tijd dat de opdrachtgever met de betaling in verzuim is geweest, kan TKL over het aan hem verschuldigde bedrag vanaf de vervaldag de wettelijk handelsrente in rekening brengen, verhoogd met 3%, overeenkomstig het bepaalde in artikel 6:119a en artikel 6:120 lid 2 Burgerlijk Wetboek en tevens alle op de inning vallende (buiten)gerechtelijke kosten.
- 58.** Een door de opdrachtgever gedane betaling strekt in de eerste plaats in mindering op alle verschuldigde kosten en rente en ten slotte in mindering op opeisbare rekeningen die het langst openstaan, zelfs al vermeldt de opdrachtgever dat de voldoening betrekking heeft op latere rekeningen.

Eigendomsvoorbehoud

- 59.** De eigendom van alle geleverde zaken (zoals materialen en onderdelen) gaat eerst op de opdrachtgever over wanneer al het door de opdrachtgever aan TKL uit hoofde van leveringen of werkzaamheden verschuldigde, met inbegrip van rente en kosten, volledig aan TKL is voldaan.
- Zolang de opdrachtgever niet aan zijn voormelde betalingsverplichtingen heeft voldaan is hij niet gerechtigd het door TKL geleverde en/of gemonteerde te belenen, te verpanden, onder hypotheckair verband te brengen of op andere wijze aan derden over te dragen. TKL zal in voorkomend geval gerechtigd zijn tot ongehinderde toegang tot de zaken. De opdrachtgever zal aan TKL alle medewerking verlenen teneinde TKL in de gelegenheid te stellen het hierboven opgenomen eigendomsvoorbehoud uit te oefenen door terugneming van de zaken, met inbegrip van de daartoe eventueel benodigde demontage. Indien het demonteren van bestaande, vrij- of afkomende installatieonderdelen tot de opdracht behoort, worden die delen eigendom van TKL en door TKL afgevoerd.

VI GARANTIE

- 60.** Binnen de grenzen van de volgende bepalingen verbindt TKL zich om bij overname niet-waarneembare, binnen 6 maanden na de oplevering optredende gebreken kosteloos te herstellen. Ingeval TKL het preventief onderhoud van de installatie uitvoert, is de garantieperiode 12 maanden of zo lang als in de overeenkomst is vastgelegd. Voor materialen die door anderen dan TKL zijn geleverd geldt geen garantie.
- 61.** Deze garantieverplichting strekt zich slechts uit tot gebreken die zich vertonen in de voorziene bedrijfsomstandigheden en bij juist en (voor zover van toepassing) overeengekomen wijze

van gebruik van het werk. Zij strekt zich niet uit tot gebreken die het gevolg zijn van onvoldoende preventief onderhoud (anders dan door TKL), veranderingen aangebracht zonder schriftelijke toestemming van TKL of door de opdrachtgever of derden uitgevoerde reparaties, alsmede normale slijtage of gebreken waarvoor de opdrachtgever aansprakelijk is ingevolge deze voorwaarden. Buiten de garantie vallen bovendien gebreken die optreden in dan wel geheel of gedeeltelijk het gevolg zijn van door TKL van derden betrokken onderdelen, voor zover de derde geen garantie aan TKL heeft verstrekt of de door de derde verstrekte garantie is verstreken.

- 62.** Om zich op de rechten voortvloeiende uit artikel 61 te kunnen beroepen, dient de opdrachtgever:
- TKL onverwijld schriftelijk van de geconstateerde gebreken in kennis te stellen, doch uiterlijk binnen 14 dagen na het verstrijken van de garantietermijn, bij overschrijding van welke termijnen elke aanspraak tegen TKL ter zake van die gebreken vervalt;
 - te bewijzen dat de gebreken uitsluitend of overwegend het directe gevolg zijn van een onjuistheid in de door TKL toegepaste constructie dan wel ten gevolge van gebrekkige afwerking of gebruik van slecht materiaal, onverminderd het bepaalde in de artikelen 19 tot en met 23;
 - aan TKL alle medewerking te verlenen om hem in staat te stellen de gebreken binnen een redelijke termijn weg te nemen.
- 63.** De ingevolge de garantieverplichting door TKL vervangen onderdelen worden zijn eigendom.
- 64.** Onder de garantie vallende gebreken zullen door TKL worden hersteld door reparatie of vervanging van het gebrekkige onderdeel.
- 65.** Rechtsvorderingen terzake van gebreken dienen binnen 1 jaar na de tijdige reclame op straffe van verval aanhangig te worden gemaakt.

VII AANSPRAKELIJKHEID OPDRACHTNEMER

- 66.** TKL herstelt voor eigen rekening schade aan het werk, die is ontstaan alvorens het werk is opgeleverd, tenzij de schade niet door hem is veroorzaakt of het anderszins onredelijk is dat deze schade voor zijn rekening komt en onverminderd het bepaalde in artikel 18.
- 67.** De aansprakelijkheid van TKL is beperkt tot nakoming van de in paragraaf VI van deze voorwaarden omschreven garantieverplichtingen.
- 68.** Behoudens opzet of bewuste roekeloosheid van de zijde van TKL en behoudens het bepaalde in artikel 66 is alle aansprakelijkheid van TKL, zoals voor bedrijfsschade, andere indirecte schade en schade als gevolg van aansprakelijkheid jegens derden, uitgesloten.
- 69.** TKL is derhalve ook niet aansprakelijk voor:
- schending van octrooien, licenties of andere rechten van derden als gevolg van gebruik van door of vanwege de opdrachtgever verstrekte gegevens;
 - beschadiging of verlies, door welke oorzaak ook, van door de opdrachtgever ter beschikking gestelde grondstoffen, halffabricaten, modellen, gereedschappen en andere zaken.
- 70.** Indien TKL, zonder de montage in opdracht te hebben, wel bij de montage hulp en bijstand -van welke aard ook- verleent, geschiedt dit voor risico van de opdrachtgever.

VIII SLOTBEPALING

- 71.** Op de overeenkomst en op alle overeenkomsten die daaruit voortvloeien, is uitsluitend Nederlands recht van toepassing. De toepasselijkheid van het Weens Koopverdrag is uitgesloten.
- 72.** Alle geschillen, die mochten ontstaan naar aanleiding van een overeenkomst waarop de onderhavige algemene voorwaarden geheel of ten dele van toepassing zijn of naar aanleiding van nadere overeenkomsten, die een uitvloeisel zijn van zodanige overeenkomst, worden beslecht door de rechtbank te Rotterdam.